

סמסטר ב', תשע"ג

בריאות ובטיחות העובד

מועד השיעור: יום א' 14:00 – 18:00

שם המרצה: פרופסור ענת דרך-זהבי

סוג הקורס: שיעור/סדנה

רמת הקורס: תואר ראשון

שעת הקבלה של המרצה: לפי תיאום מראש, חדר 801

דרכי התקשרות: מספר טלפון - 8288007. דוא"ל – anatz@research.haifa.ac.il

רקע כללי (רציונאל, מטרות הקורס):

מקצוע הסייעוד מוכר יותר ויותר בשנים האחרונות על ידי חוקרי ארגונים כמקצוע בדרגת סיכון גבוהה מבחינת הסיכוי להדבק במחלות מחד, ולפיתוח תסמונות לחץ שחיקה ופגיעה בבריאות מאידך. הקורס יסקור גישות תיאורטיות עדכניות לניהול מצבי עומס ולחץ ולקידום איכות חיים ובריאות במקום העבודה תוך הדגשת הפרספקטיבות של בעלי העניין השונים (הנהלה, לקוחות, צוות מטפל). במסגרת הקורס ננתח את הקונפליקט הקיים בין ארגון העבודה הסייעודית מחד ובריאות הצוות המטפל מאידך, ונגזור אסטרטגיות ניהוליות המשלבות איכות הטיפול עם בריאות העובד. בהתאם,

מטרות הקורס הן:

1. להקנות למשתתפים ידע, מיומנויות ותפיסת עולם, בתיאוריות לחץ והתמודדות ברמת הפרט, המחלקה והארגון.
2. להתנסות בסימולציות ארגוניות המאפשרות הבנת התהליכים הדינמיים המשפיעים על התנהגות הסטודנט בזמן לחץ.
3. לספק למשתתפים פורום לדין ולפתרון דילמות ניהוליות, הצעות מן העבודה היומיומית בארגוני הבריאות.

מבנה הקורס:

הקורס ינוהל במתכונת סדנתית-התנסותית בשילוב חומר תיאורטי. דגש מיוחד יינתן בסדנה לניתוח של מצבים ניהוליים במחלקות המערבים מצבי לחץ, והצגת דרכי ההתנהגות של המשתתפים כמנהלים וחברים בארגונים על ידי שימוש בסימולציות ניהוליות.

דרישות ושיטות ההערכה:

מבחן מסכם	80%
מצגת	20%
נוכחות חובה	

נושאי הקורס ורשימת הקריאה:

תאריך	נושא	פעילות/חומר קריאה
10.3	1. מבוא: בריאות הצוות הסייעודי	<p>תרגיל המבקר Bourbonnais, R., Comeau, M., & Vezina, M. (1999). Job strain and evolution of mental health among nurses. <i>Journal of Occupational Health Psychology</i>, 4, 95-107.</p>
17.3	2. לחץ בארגוני בריאות:	<p>Folkman, S., Lazarus, R.S., Dunkel-Schetter, C., DeLongis, A., & Gruen, R.J. (1986). Dynamics of a stressful encounter: Cognitive appraisal, coping, and encounter outcomes. <i>Journal of Personality and Social Psychology</i>, 50(5), 992-1003.</p> <p>Theorell, T., & Karasek, R.A. (1996). Current issues relating to psychosocial job strain and cardiovascular disease research. <i>Journal of Occupational Health Psychology</i>, 1(1), 9-26.</p> <p>Hobfoll, S. (2001) Conservation of Resources. <i>Applied Psychology: An International Review</i>, 50(3) 419-421.</p> <p>Weyers, S., Peter, R., Boggild, H., Jeppesen, H.J., & Siegrist, J. (2006). Psychosocial work stress is associated with poor self-rated health in Danish nurses: A test of the effort-reward imbalance model. <i>Scandinavian Journal of Caring Sciences</i>, 20, 26-34.</p>
7.4	3. תמיכה חברתית: גורם הבולם השפעות לחץ?	<p>Drach-Zahavy, A. (2004). Exploring Team Support: The Role of Team's Design, Values, and Leader's Support. <i>Group Dynamics</i>, 8(4), 235-252.</p> <p>Moliner, C., Martinez, T.V., Peiro, J.M., Ramos, J., & Cropanzano, R. (2005). Relationships Between Organizational Justice and Burnout at the Work-Unit Level. <i>International Journal of Stress Management</i>, 12, 99-116.</p> <p>Drach-Zahavy, A. (2007). Workplace health friendliness: A test</p>

of a cross-level model. <i>Journal of Occupational Health Psychology</i> .		
<p>Diefendorff, J. M., Erickson, R. J., Grandey, A. A., & Dahling, J. J. (2011). Emotional display rules as work unit norms: A multilevel analysis of emotional labor among nurses. <i>Journal of Occupational Health Psychology</i>, 16(2), 170.</p> <p>Mann, S. (2005). A health-care model of emotional labour: An evaluation of the literature and development of a model. <i>Journal of Health Organization and Management</i>, 19(4/5), 304-317.</p> <p>Mann, S., & Cowburn, J. (2005). Emotional labour and stress within mental health nursing. <i>Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing</i>, 12(2), 154-162.</p>	4. עבודה רגשית בסייעוד	14.4
<p>Dierdorff, E. C. and Ellington, K. It's the Nature of the Work: Examining Behavior-Based Sources of Work-Family Conflict Across Occupations. <i>Journal of Applied psychology</i>, 93(4), 883-892.</p> <p>Somech, A. & Drach-Zahavy, A. (2007). Coping with work-family conflict: The distinctive effect of gender-role ideology. <i>Journal of Occupational Health Psychology</i>, 12(1), 1-19.</p>	5. קונפליקט בית עבודה	21.4
<p>Fritz, C. & Sonnentag, S. (2006). Recovery, well-Being, and performance-related outcomes: The role of workload and vacation experiences. <i>Journal of Applied Psychology</i>, 91, 936-945.</p> <p>Fritz, C. & Sonnentag, S. (2005). Recovery, health, and job performance: Effects of weekend experiences. <i>Journal of Occupational Health Psychology</i>, 10(3), 187-199.</p>	6. מושג ההחלמה מלחץ	28.4
<p>Smith Crowe, K., Burke, M. J., & Landis, R. S. (2003). Organizational climate as a moderator of safety knowledge-safety performance relationships. <i>Journal of Organizational Behavior</i>, 24(7, Special Issue), 861-876</p>	7. בטיחות הצוות הסייעודי	5.5
<p>Neal, A., Griffin, M. A., & Hart, P. M. (2000). The impact of organizational climate on safety climate and individual behavior. <i>Safety Science</i>, 34(1-3), 99-109.</p>	8. רמת הפרט: שימוש בציוד מגן: השפעתם של ידע, עמדות והטיות קוגניטיביות	12.5

Neal, A., & Griffin, M. A. (2006). A study of the lagged relationships among safety climate, safety motivation, safety behavior, and accidents at the individual and group levels. <i>Journal of Applied Psychology</i> , 91(4), 946-953.		
Xianqiong, F., Bobay, K. & Weiss. M.(2008). Patient safety culture in nursing: a dimensional concept analysis. <i>Journal of Advanced Nursing</i> , 310-319. Hofmann, D. A., Morgeson, F. P., & Gerras, S. J. (2003). Climate as a moderator of the relationship between leader-member exchange and content specific citizenship: Safety climate as an exemplar. <i>Journal of Applied Psychology</i> , 88(1), 170-178. Katz Navon, T., Naveh, E., & Stern, Z. (2005). Safety climate in health care organizations: A multidimensional approach. <i>Academy of Management Journal</i> , 48(6), 1075-1089.	9. רמת המחלקה: אקלים בטיחות	19.5
Edmondson, A. C., Bohmer, R. M., and Pisano, G. P. (2001). Disrupted routines: Team learning and new technology implementation in hospitals. <i>Administrative Science Quarterly</i> , 46(4), 685-716. Tucker, A.L., Nembhard, I.M., & Edmondson, A. (2007). Implementing new practices: An empirical study of organizational learning in hospital ICUs. <i>Management Science</i> , 53(6), 894-907 Drach-Zahavy, A. & Pud D. (2010). Learning mechanisms to limit medication administration errors. <i>Journal of Advanced Nursing</i> , 66(4), 794-805.	10. למידה מחלקתית	26.5
Weick, K.E. (1993). The Collapse of Sensemaking in Organizations: The Mann Gulch Disaster. <i>Administrative Science Quarterly</i> , 38, 628-652. Vogus, T.J., & Welbourne, T.M. (2003). Structuring for high reliability: HR practices and mindful processes in reliability-seeking organizations. <i>Journal of Organizational Behavior</i> , 24, 877-903.	11. מושג הדריכות	2.6
Grandey, A. A., Kern, J. H., & Frone, M. R. (2007). Verbal abuse from outsiders versus insiders: Comparing frequency, impact on emotional exhaustion, and the role of emotional labor. <i>Journal of Occupational Health Psychology</i> , 12, 63-79. Neuman, J. H., & Baron, R. A. (1998). Workplace violence and workplace aggression: Evidence concerning specific forms,	12. אלימות כלפי אנשי צוות סיעודי	9.6

potential causes, and preferred targets. <i>Journal of Management</i> , 24, 391-419.		
	מבחן מסכם	16.6

highlearn

אתר הקורס:

הנחיות להכנת המצגת

מטרה: מטרת המצגת הינה להציג את הנושא הנלמד מהזווית של הפרקטיקה הסיעודית במחלקה בה אתם מתנסים תוך כדי ניהול דיון סביב סוגיות העולות מהפרקטיקה.

אופן: עליכם לאסוף מידע מראיונות עם חברי המחלקה/ שאלונים/ תצפיות/ וסיפורי מקרה ולהציג את המצב במחלקה מזווית זו באופן ביקורתי. מה היתרונות? מה החסרונות? מה הצעדים הפרקטיים לשינוי אותם תציעו לאחות האחראית? שימו לב כי **הכוונה לאיסוף מידע אינטואיטיבי ולא להסתמכות על סקירת ספרות והגדרות מדעיות.**

משך המצגת: כ-30 דקות כאשר 15 דקות יוקדשו להפעלת הכיתה בכל דרך שתבחרו ו-15 דקות להצגת המצגת.

תאריכים ונושאים למצגות

תאריך	נושא	שמות הסטודנטים
7.4	לחץ ותמיכה במחלקות	
14.4	עבודה רגשית בסייעוד	
21.4	קונפליקט בית עבודה	
28.4	מושג ההחלמה מלחץ	
5.5	בטיחות החולה	
12.5	בטיחות הצוות הסיעודי	
26.5	למידה מחלקתית והפחתת טעויות	
2.6	העברת משמרת	

	אלימות כלפי אנשי צוות סיעודי	9.6